

15. Dec. 1842

FAKTA

Dato:

15. Dec. 1842

Sidetal:

Dagbog A, side 103-105

Dagbogens placering:

Det kgl. Bibliotek NKS 4201, I, 4°

Trykt udgave:

Mogens Lebech (red.): Et Aar af mit

Liv, København 1967, s. 128-129;

Jesper Svenningsen (red.): Seks år af

et liv. Johan Thomas Lundbye –

Dagbøger om tro, skæbne, kunst og

kærlighed, København 2018, s. 137-

138

TRANSSKRIFTION

15 December

Saa tit siger jeg mig jo dette, at jeg bør glemme hende,¹ men Sandhed! kan jeg fortie det: mit Hjerte glædes hver Gang jeg tænker paa hende, den Eneste, mine Tanker bestandig paa ny søger. Og med en Uro, som jeg elsker, forestiller jeg mig vort næste Møde; hver Gang jeg har været samlet med Dig drog jeg bort med et stærkere Ønske end jeg var kommet med – Louise! jeg bliver ældre, vinder dog lidt mere Forstand paa Verden, og jeg glæder mig derved for Din Skyld. Dit Hoved med det askelyse Haar, (hvorfor saae jeg det ikke endnu lysere i Din Barndom!) skulde hvile ved mit trofaste Bryst – Dine milde Øine skulde see i mine – Jordens bedste Glæde skulde blive mig til Deel, og jeg skulde forstaae: det var ikke Sorg og Tungsind, der gjorde mig bedrøvet – det var kun den dybe Længsel efter en saadan Qvindes Kjærlighed. Deilige Billeder og dybe Længsler har Du vakt uden maaske at ane det, men længe skulde det ikke vare inden Du fik at vide, at Dit Billed lever i en ung Mands lønligste Tanke. Jeg har hørt, at Qvinden vidste altid naar hun var elsket, om hun end kunde tro sig elsket, hvor det ikke var Tilfældet; er dette saaledes i Sandhed, da var det bedre for mig for evig at fortie min Følelse, thi den fik af hende ingen Næring. – Min Moder² •104• reiser nu i Julen hjem til sin gamle Faders³ 79 Fødselsdag; jeg bliver tilbage her med Sigvard⁴ og Joachim.⁵ Julen kunde jo vel blive, hvad man kalder munter for mig ogsaa, om jeg igjen vilde gaae til de mange Mennesker jeg nu saa reent forsømmer; men den Tid er forbi, da Selskabeligheden havde den Tilløkkelse for mig, at jeg beredede mig til et Selskab som til en Fest. Jeg vil tit sidde her i min rare Stue og i Skumringen lade Tankerne fare "saa vide"⁶ – de ville da gaae til hende, den meest velsignede paa Jorden, hun som vuggede mig i min Barndom og pleiede den lille skrantne Dreng, der nu som Voxen ikke vil gjengjælde hende det med Utaknemmelighed. Længere ville de fare til hende, min Ungdoms Drøm, hun, som kunde blive for mig, hvad noget Menneske kan være for det Andet –. Længere ville de fare til ham der deelte Stræben, Sorg og Glæde med mig i min Ungdoms tre lykkeligste Aar, den uforglemmelige Lorenz,⁷ der truer med i Tydskland at blive en Anden end han her tegnede til –. Længere ville de fare til de Kjære, der flokkes i det dunkle Rige hinsides Graven, de Gode, der snart blive saa mange at Overgangen til dem vil tabe al Uro og vi ville følge •105• Døds-Engelen trygge og rolige som de smaae Børn deres Mødre –. Høiere ville de stige til Ham, den Almægtige, der lod os sin Søn komme til Jordens Frelse og Velsignelse –. Det skal blive bedre Juleglæde end Mange nyde med gladere Ansigter end mit; dog, kan jeg kun være nogenlunde tilfreds med mig selv, vil jeg let blive det med Verden, og glad istemmer jeg Bønnen med Grundtvig: Hellige Fader! hellige Du os i Din Sandhed, Dit Ord er Sandhed! Dit Ord er Aand og Liv! lad det være os nær i vort Hjerte og i vor Mund, det Troens Ord som maa høres! – [overstreget: Lad] |Bøi|

Du mit Hjertes Tanker som Vandbække i Din Haand! –

---

¹ Louise Neergaard (1816-1895).

² Cathrine (Trine) Lundbye, f. Bonnevie (1792-1863).

³ Emanuel Bonnevie (1763-1846).

⁴ Lundbyes ældste lillebror, Sigvard U.R. Lundbye (1820-1864).

⁵ Lundbyes yngste lillebror, Joachim E. Lundbye (1826-1897).

⁶ Brudstykke af Ingemanns "Den døve Liremands Sang".

⁷ Malerkammeraten Lorenz Frølich (1820-1908).

ikke gaa ind paa de yngre Aalder, ikke i den første Træst 103.
og hvide, som ^{vi} har forstaaet dem, eller om's forstaaet dem, for
si de ikke lade dem gaa ind i mit Plaaet.

15 December

Lad mig sige dig, at jeg har glemt at sige, men sand
hed! kan jeg fortælle det: mit Hjerte glædes hver Gang jeg tænker
paa hende, den eneste, mine Tanker bestandig paa mig drager.
Og med en Mrs. som jeg elsker, forestiller jeg mig sort næ-
ste Møde; hver Gang jeg har været samlet med Dig drager jeg
hvert med mig et stærkere Ønske end jeg var kommet med.
Lad mig sige dig, at jeg bliver ældre, vinder dog lidt mere Forstand paa
Verden, og jeg glædes mig derover for Din Skyld. Dit Brev
med det æstetiske Brev, hvorfor saa jeg det ikke endnu lige
se i Din Paasigt!) skulde hvide med mit trofaste Brev
— Dine milde Øjne skulde see i mine — Jordens her-
ste Glæde skulde blive mig til Deel, og jeg skulde forstaae:
Det var ikke Sorg og Tungsind, der gjorde mig bedrøvet.
Det var kun den dybe Længsel efter en saadan Kvinde's Kjæ-
rlighed. Deltige Billeder og dybe Længsler har Du vakt uden
maaskee at vide det, men længe skulde det ikke være inden
Du fik at vide, at Dit Billede lever i en mig Mand's her-
ligste Tanke. Jeg har hørt, at Kvinden vidste altid naar
hun var elsket, om hun end kunde tro sig elsket, naar
det ikke var Tilfældet, er dette saaledes i Sandhed, da var
Det bedre for mig for evig at forde min Fælelse, thi
Den fik af hende ingen Næring. — Min Moder

104 reiser mig i Juleen hjem til sin gamle Faders 79 Fødsels
dag; jeg bliver tilbage her med Liguand og Jacobina.
Juleen kunne jeg vel blive, hvad man kaller minuter
for mig ogsaa, om jeg igjen vilde gaae til de mange
Mennesker jeg nu saa meget forsonner; men den Tid
er forbi, da Selskabeligheden havde den Tilfælde
for mig, at jeg henvendte mig til et Selskab som til en
Fest. Jeg vil blot sidde her i min rare Stue og i Skum
singen lade Tankerne fare, saa vide — de vilde da
gaae til hende, den meest velgørende paa Jorden, hvem
som ringede mig i min Barndom og plejede den
lille skrantene Dreng, der nu som Nagen ikke vil
gjenkjelde hende det med Uttaknemmelighed. Længere
ville de fare til hende, min Ungdoms Drom, hvem
som kunde blive for mig, hvad noget Menneske kan
være for et Andet — Længere ville de fare til hvar
i det sølte Strøbet, Sorg og Glæde med mig i min
Ungdoms tre lykkeligste Aar, den uspyglomsuebig Loreng,
der trives med i Tyskland at blive en Anden end hvar
her trengde til — Længere ville de fare til de
Kjære, der plattes i det dunkle Hige hinsides
Graven, de Gode, der snart blive saa mange et Over
gangen til dem vil tage ad Vro og vi vilde følge

Dads: Engelen trykke og selige som de samme Doms dages 105.
Måske — blivere vilde de stige til him, den all-
mægtige, du lad ~~de~~ sin Son komme til jordens Træl-
se og Velværede — Det skal blive bedre Jule glæde end
Mange nyde med glæde Ansigtet end mit; dog, hvis
jg him bare nogen lunde tilfreds med mig selv, vil jg
let blive det med Verden, og glad i stemmen jg Dønnen
med Jernvotter: Hellige Fader! hellige Du as i Din Sand-
hed, Dit Ord er Sandhed! Dit Ord er Aand og Liv! — Lad
Det være at nær i vort Hjerte og i vor Mænd, det
Troens Ord som maas høres! — ^{13:} Lad Du mit Hjertes
Tanker som Vandbække i Din Hånd! —

17 Dec

Lad er him borte da — min uheldige Vapen med hende fra os.
I samme Øieblik fløgtede ogsaa de venlige blis alfer, som
ikke Givindene, men sjældent bo hos den eenlige Mand.
Gud vel signe hende paa alle hendes Veie!

21 Dec

Det er Midtvej, men saa mørkt, at jg kan ikke se, længe
hvor vi haab seadant trykt, taaget Veir, dog, det er mørkere
i min Sjæl. Hvor skal glæden vende tilbage for mig, hvor
skal jg, Gud! af fuldt Hjerte kunne takke Dig for Livet, Du
gav mig? — See, jg var fortumlet af Verdens Lins og